

GŁOS WIELKOPOLSKI

Ukazuje się od 16 lutego 1945
Nr 51 (11 105)

Poznań, wtorek 4 marca 1980

Cena 1 zł
Wyd A

Iran

Kontynuuje pracę międzynarodowa komisja

Kontynuuje pracę przebywająca w Iranie komisja międzynarodowa, która rozpatruje zbrodnie b. szacha oraz pretenzje Iranu w związku z działalnością Stanów Zjednoczonych w tym kraju.

W charakterze świadków krwawych zbrodni proamerykańskiego reżimu szacha przed komisją składały zeznania setki osób, które zostały okaleczone w więzieniach przez tajną policję polityczną „SAWAK” oraz ranne, kiedy strzelano do pokojowych demonstracji. Komisja spotkała się również z wdowami, matkami i dziećmi zamordowanych patriotów.

Pod adresem komisji z całego Iranu napływają dokumenty świadczące o zmoście reżimu cesarskiego z USA przeciwko narodowi irańskiemu.

PAP

Nadal ciężki stan zdrowia J. Broz Tito

Agencja „Tanjug” opublikowała 3 bm. komunikat konsylium lekarskiego z Lublany stwierdzający, że ogólny stan zdrowia prezydenta Josipa Broza Tito jest nadal ciężki. Kontynuuje się intensywne leczenie. (PAP)

Francja uznała prawo Palestyńczyków do samookreślenia

Francja jest pierwszym krajem zachodnim, który oficjalnie uznał prawo narodu palestyńskiego do samookreślenia. Uznanie to zawarte zostało we wspólnym komunikacie kuwejcko-francuskim, ogłoszonym w poniedziałek na zakończenie 3-dniowej wizyty, jaką złożył w Kuwejcie prezydent Francji, Valéry Giscard d'Estaing. Rzecznik delegacji francuskiej wyjaśnił dziennikarzom, że jego rząd po raz pierwszy użył takiej formuły w oficjalnym dokumencie. Do tej pory Francja wielokrotnie apelowała o poszanowanie praw Palestyńczyków, ale ani raz nie wspominała o prawie do posiadania własnego, niepodległego państwa. (PAP)

II etap budowy Huty „Katowice”

Rozpoczęto wykopy pod fundamenty trzeciego wielkiego pieca

W Hucie „Katowice” rozpoczęto wykopy pod fundamenty wielkiego pieca nr 3. Jest to obecnie najważniejszy z obiektów II etapu budowy kombinatu.

Budowlani postawili sobie cel, aby trzeci kolos dał pierwszą surowkę już w połowie przyszłego roku. Tym, którzy pamiętają rekordowy w światowej skali, dwunastomiesięczny cykl budowy wielkiego pieca nr 2, trzeba powiedzieć, że nie jest to bynajmniej zmniejszenie tempa. Wielkie piece lubią bowiem rosnąć parami i „dwójka” w znacznej części ko-

Po VIII Zjeździe PZPR

Inicjatywy załóg dla poprawy efektywności gospodarowania

Tak silnie podkreślona na VIII Zjeździe partii konieczność szybkiego wzrostu efektywności gospodarowania jako podstawowego warunku realizacji bieżących i długoterminowych zadań gospodarczych, znajduje żywy oddźwięk wśród załóg zakładów pracy. Szczególne znaczenie mają te inicjatywy, które zmierzają do poprawy rytmiczności produkcji, pełniejszego wykorzystania potencjału wytwórczego, oszczędniejszej gospodarki surowcami i materiałami oraz do podnoszenia jakości produkcji. Trzeba o te sprawy przynosi w wielu przedsiębiorstwach konkretne rezultaty, stanowiące najlepszy wyraz poparcia programu partii codzienną rzetelną pracą.

Ponad 12 500 ton węgla wy-

dobyci obecnie codziennie w Katowicach, przekraczając tym samym swoje bieżące zadania. Na szczególną uwagę zasługują wyniki w zakresie jakości węgla.

Krytycznie oceniono swego czasu na konferencji sprawozdawczo-wyborczej PZPR plan poprawy efektywności gospodarowania w Poznańskiej Fabryce Maszyn Żniwnych. Załoga zażądała od kierownictwa jego ponownego opracowania. W rezultacie osiągnięto bardzo korzystne wyniki w pierwszych 2 miesiącach br. Przekroczony został plan nie tylko w zakresie produkcji gotowych wyrobów, ale również tak bardzo potrzebnych rolnictwu części zamiennych. Przyspieszo-

no prace mające na celu osiągnięcie pełnej zdolności linii produkcyjnych nowoczesne kombajny paszowe z napędem hydrostatycznym przystosowane też do zbioru m. in. kukurydzy, trawy i żyta. Maszyny te odznaczono na ubiegłorocznych Międzynarodowych Targach Poznańskich złotym medalem, charakteryzując się wysoką wydajnością i uniwersalnością. Na poprawę efektywności pracy za kładu wpływają również nowe metody organizacji produkcji, a zwłaszcza utworzenie tzw. wydziałów przedmiotowych. W każdym z nich dokonuje się wszystkich operacji obróbczych i montażowych, co skracając czas montażu gotowych maszyn z przygotowanych w ten sposób całych podzespołów.

PAP

Zakończenie hamburskiego forum KBWE

Doskonalenie międzynarodowej współpracy naukowej

W Hamburgu zakończyło się dwutygodniowe forum naukowe Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (KBWE), zwołane zgodnie z uchwałami tej konferencji w Helsinkach. Uczestniczyło w nim 400 uczonych z 35 państw, sygnatariuszy aktu końcowego KBWE.

Uchwalono jednogłośnie dokument podkreślający konieczność dalszego polepszania międzynarodowej współpracy nau-

kowej w różnych dziedzinach. W pracach wszystkich grup uczestniczyli uczeni polscy, którzy wygłosili kilka referatów.

Grupy robocze omawiały m. in. wyniki badań nad alternatywnymi źródłami energii, poszukiwaniem nowych rozwiązań kwestii wyżywienia ludności świata, rezultaty badań nad rakiem i chorobami układu krążenia, problemy urbanizacji.

PAP

Rezolucja VIII Zjazdu PZPR dokumentem Komitetu Rozbrojeniowego

Stały przedstawiciel PRL w genewskiej siedzibie ONZ, ambasador Bogumił Sujka przekazał tekst rezolucji VIII Zjazdu PZPR „O zachowanie pokoju, o przerwanie wyścigu zbrojeń i kontynuację procesu odprężenia” przewodniczącemu Komitetu Rozbrojeniowego ambasadorowi McPhailowi w wnioskiem o opublikowanie jako oficjalne-

go dokumentu Komitetu. Podkreślił on zarazem istotne znaczenie zawartych w tym dokumencie propozycji dla prac Komitetu zmierzających do umocnienia bezpieczeństwa i utrwalenia odprężenia w stosunkach międzynarodowych.

Tekst rezolucji został uznany i opublikowany jako oficjalny dokument Komitetu Rozbrojeniowego. (PAP)

Legitymacja poselska dla L. Breżniewa

Jak poinformowała agencja TASS, Leonidowi Breżniewowi wręczono 3 bm. legitymację deputowanego do Rady Najwyższej Federacji Rosyjskiej, w której skład został wybrany 24 lutego br.

Przyjmując legitymację, L. Breżniew podziękował swym wyborcom za okazane mu zaufanie, podkreślając równocześnie, że konsolidacja narodu radzieckiego, której wyrazem jest jedność pod czas wybrorów, to zjawisko ogromnej wagi i powód do dumy. (PAP)

Rozmowy izraelsko-egipskie

Egipt i Izrael przystąpiły do opracowywania porozumienia o dwustronnej współpracy w dziedzinie kultury, która ma być kolejnym etapem „normalizacji” stosunków między oboma krajami. Przebywająca aktualnie w Kairze delegacja Izraela prowadzi w tej sprawie rozmowy z osobistościami egipskimi.

W stolicy Egiptu rozpoczęły się także rozmowy w sprawie izraelsko-egipskiej współpracy w dziedzinie medycyny. (PAP)

Na zaproszenie E. Gierka E. Honecker przybył do Polski

Na zdjęciu: Edward Gierk i Erich Honecker podczas powitania. CAF — fot. Matuszewski

Na zaproszenie I sekretarza Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, Edwarda Gierka, przybył do Polski z przyjacielską, roboczą wizytą sekretarz generalny Komitetu Centralnego Niemieckiej Socjalistycznej Partii Jedności, przewodniczący Rady Państwa Niemieckiej Republiki Demokratycznej, Erich Honecker.

Wczoraj rozpoczęły się rozmowy przywódców obu partii, w których ze strony polskiej uczestniczyli: Edward Babiuch — członek Biura Politycznego KC PZPR, prezes Rady Ministrów PRL, Józef Pińkowski — zastępca członka Biura Politycznego, sekretarz KC PZPR, Jerzy Waszczuk — sekretarz KC PZPR, a także Maciej Wi-

rowski — I zastępca przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów PRL i Lucjan Piątkowski — zastępca kierownika Wydziału Zagranicznego KC PZPR.

Ze strony NRD: Willi Stoph — członek Biura Politycznego KC NSPJ, przewodniczący Rady Ministrów NRD, Guenter Mittag — członek Biura Politycznego, sekretarz KC NSPJ, Herman Axen — członek Biura Politycznego, sekretarz KC NSPJ, Gerhard Weiss — zastępca przewodniczącego Rady Ministrów NRD.

Tematem rozmów jest dalszy rozwój współpracy między oboma krajami oraz niektóre problemy wynikające z aktualnej sytuacji międzynarodowej. (PAP)

Kondolencje po zgonie J. Iwaszkiewicza

Hołd pamięci wielkiego pisarza

Śmierć Jarosława Iwaszkiewicza pogrzebiona w głębokiej żałobie całe społeczeństwo polskie oraz miłośników jego książek poza granicami naszego kraju, odszedł wielki pisarz, autor wspaniałych dzieł o nieprzemijającej wartości.

3 bm. w godzinach popołudniowych, trumna ze zwłokami Jarosława Iwaszkiewicza wystawiona została w jego rodzinnym domu, w Stawisku koło Warszawy.

Tutaj wielki pisarz spędził przeszło pięćdziesiąt lat swego życia. Tu napisał wiele wspaniałych dzieł, które stworzył jeden z najpiękniejszych rozdziałów polskiej kultury i literatury.

Do Stawiska przybyli przedstawiciele różnych środowisk zawodowych społecznych i kulturalnych, aby złożyć głęboki hołd wielkiemu pisarzowi i humaniście.

Hołd oddali koledzy - pisarze, żegnający wieloletniego prezesa Związku Literatów Polskich.

Kwiaty u stóp trumny ze zwłokami wielkiego pisarza złożyli przyjaciele, miłośnicy jego twórczości.

Do rodziny Jarosława Iwaszkiewicza i Związku Literatów Polskich napływają liczne depesze kondolencyjne od stowarzyszeń twórczych, instytucji i organizacji społecznych i kulturalnych oraz od przy-

ciół i czytelników jego książek z kraju i zagranicą wyrażające głęboki żal po zgonie wybitnego twórcy i działacza państwowego i społecznego Polski Ludowej.

Związek pisarzy ZSRR nadał do ZG ZLP depeszę, w której m. in. czytamy: radzieccy pisarze razem z wami dzieląc ciężką stratę, jaką jest śmierć wybitnego pisarza, wielkiego twórcy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, jednego z najwybitniejszych mistrzów słowa XX stulecia, prezesa ZLP, szczerze i wielkimi przyjaciółmi radzieckiej literatury — Jarosława Iwaszkiewicza.

Depesza podkreśla ogromny osobisty wkład pisarza w sprawę rozwoju przyjaźni i stosunków między Związkiem Pisarzy ZSRR i Związkiem Literatów Polskich, w sprawę rozwoju i umocnienia braterskiej przyjaźni i współpracy między narodami radzieckimi i polskimi.

Życie i twórczość Jarosława Iwaszkiewicza to wspaniały przykład ofiarnego służenia swojemu narodowi, socjalizmowi, sprawie pokoju, przyjaźni i współpracy między wszystkimi narodami. Świeżość pamięci o Jarosławie Iwaszkiewiczu na zawsze pozostanie w naszych sercach — czytamy na zakończenie w depeszy Związku Pisarzy ZSRR. (PAP)

Krótko + krótko + krótko + krótko + krótko + krótko + krótko

Genewskie rozmowy

W poniedziałek odbyło się kolejne spotkanie delegacji ZSRR i USA uczestniczących w dwustronnych radziecko-amerykańskich rozmowach w sprawie zakazu broni chemicznej.

Wystawa o Oświęcimiu

3 bm. w Pałacu Sztuki w stolicy Nadrenii Północnej-Westfalii, Duesseldorfie, otwarto wystawę poświęconą twórczości artystycznej więźniów byłego obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu. W otwarciu wystawy, zatytułowanej „Pamięć i powstanie” wzięli udział gospodarze miasta oraz przedstawiciele ambasady PRL w RFN.

Obrazy czarnych Amerykanów

Okolo 1200 amerykańskich działaczy murzyńskich przyjęło na za-

kończenie 3-dniowej konferencji w Richmond w stanie Wirginia program działania na najbliższe 10 lat. Wzywają oni władze USA do zerwania wszelkich więzi politycznych i gospodarczych z rassistami z RPA. Delegaci zaapelowali do administracji o podjęcie wysiłków na rzecz rozwiązania konfliktu bliskowschodniego, uwzględniającego słuszne prawo narodu palestyńskiego do posiadania własnej ojczyzny. W kwestii sytuacji wewnętrznej USA przywódcy murzyńscy skrytykowali program Białego Domu przywrócenia powszechnej służby wojskowej, nie wyrażając zarazem poparcia dla żadnego z kandydatów obu wielkich partii do fotela pre-

zydenckiego w listopadowych wyborach.

Kongres w Cuzco

Przyjęciem „deklaracji z Ollantaytambo” — tak nazywa się stara kamienica twierdza inkaska w Andach — zakończył tygodniowe prace obrady pierwszy kongres ruchów indyjskich. Motywnie przewodnim deklaracji jest żądanie położenia kresu przesładowaniom ludności tubylczej w wielu krajach. Zdaniem uczestników kongresu istota problemu indyjskiego jest natury społecznej a nie rasowej.

Militaryzacja Chile

W dążeniu do umocnienia swej pozycji „regionalnego zandarma” faszystowski reżim Pinocheta z roku na rok rozwija potencjał mi-

litarny. Wyrazem tych dążeń są dokonane ostatnio we Francji zakupy samolotów ponaddwukilowych typu „Mirage”. Junta chilijska zamierza również wyposażyć swe siły lądowe w rakiety typu ziemia — powietrze.

Nowy premier Tajlandii

Parlament Tajlandii wybrał w poniedziałek większością głosów gen. Prema Tinsulanonda na stanowisko nowego premiera tego kraju. W ub. tygodniu dotychczasowy premier Tajlandii gen. Kriangsak Chomanan podał się do dymisji na kilka godzin przed głosowaniem nad wnioskiem 5 partii opozycyjnych o wotum nieufności dla rządu. Kriangsak Chomanan krytykowany był przede wszystkim za politykę gospodarczą, która doprowadziła do inflacji w wysokości ponad 15 procent.

Poselskie umacnianie demokracji socjalistycznej

Wypowiedź marszałka Sejmu — Stanisława Gucwy

Dobiegają końca pełnomocnictwa Sejmu VII kadencji. Jego dorobek, a także niektóre problemy dalszego doskonalenia pracy poselskiej charakteryzuje marszałek Sejmu Stanisław Gucwa.

— Jak ocenia obywatel marszałek dorobek VII kadencji z punktu widzenia umocnienia roli Sejmu jako głównego czynnika socjalistycznego ludowladztwa?

— W okresie VII kadencji działalność Sejmu zgodnie z naszą Konstytucją wyrażała się w sprawowaniu funkcji kontrolnej nad działalnością administracji i innych ogniw gospodarki narodowej, kontroli realizacji ustaw i ocenie skuteczności ich działania na tle warunków społecznych naszego kraju oraz w podejmowaniu inicjatyw, których celem było doskonalenie systemu prawa i działalności ekonomicznej naszego kraju oraz umacnianie demokracji socjalistycznej.

Rozpatrując projekty planu i budżetu na poszczególne lata, Sejm formułował swe opinie i wnioski. Uznaliśmy przy tym za potrzebne, aby projekty planu i budżetu były rozpatrywane zarówno przez poszczególne komisje jak i przez specjalnie powołane międzykomisyjne zespoły poselskie, których zadaniem było rozpatrzenie węzłowych problemów działalności społeczno-ekonomicznej nie tylko w układzie resortowym ale i problemowym. I tak przy rozpatrywaniu projektu planu i budżetu na rok 1980 obok 21 komisji, które analizowały te projekty w układzie resortowym pracowało 8 zespołów poselskich, w skład których weszło 160 posłów. Dokonano oceny takich tematów jak: polityka społeczna, równowaga pieniężna, i rynkowa, jakość i efektywność gospodarowania, gospodarka żywnościowa. Taką metodą rozpatrywania projektu planu i budżetu pozwoliło na głębszą, wnikliwszą ocenę zarówno zamierzeń jak i wyników gospodarczych. Pozwoliło to na ustosunkowanie się do realności bilansów, do kwestii wykorzystania rezerw i zasobów, a także na ocenę efektywności gospodarowania. Dyskusja nad projektem planu i budżetu ukazała wiele niedomagań w naszej ekonomice, w systemie jej zarządzania, a w niektórych przypadkach małą skuteczność mechanizmów ekonomicznych, którymi się posługujemy, a także nie zawsze zadowalającą efektywność gospodarowania. Wszystkie te problemy zostały ujęte w przekazanych rządowi opiniach sformułowanych przez komisje i zespoły poselskie.

Komisje sejmowe odbyły 1130 posiedzeń w okresie kadencji i rozpatrzyły 880 tematów. Wnioski z tych posiedzeń ujęte zostały w formie dezyderatów i opinii, które były kierowane systematycznie do rządu. Komisje powoływały także specjalne podkomisje dla dokonania oceny niektórych zjawisk.

Komisje przeprowadziły kontrolę realizacji 46 ustaw. Podjęliśmy między innymi kontrolę realizacji Kodeksu Pracy, kilku ustaw odnoszących się do rolnictwa, a także o znaczeniu społecznym, jak ustawa o walce z alkoholizmem oraz działania ustaw o charakterze socjalnym.

Kontrola realizacji ustaw ujawniła zbyt dużą liczbę różnych przepisów wykonawczych, które niekiedy stanowiły utrudnienie dla różnych służb w realizacji przepisów prawa.

Oceniamy, że w VII kadencji umocniła się rola Sejmu, w rezultacie bardzo różnorodnej działalności, która Sejm podejmował: równocześnie zaś posłowie bardziej docieklawie wnioskali w sferę stosunków społecznych, uzyskali znacznie większy wpływ w działalność naszej gospodarki.

— Co należałoby udoskonalić w pracy Sejmu przyszłej kadencji, zwłaszcza w zakresie pogłębiania jego kontroli nad funkcjonowaniem państwa?

— Sądzę, że w przyszłej kadencji Sejmu należałoby dalej rozwijać praktykę wykształconą w VII kadencji, która prowadziła do jeszcze głębszego badania różnych projektów ekonomicznego rozwoju państwa, a przede wszystkim planu i budżetu. Zasada, która została sformułowana przy rozpatrywaniu projektu planu i budżetu na rok 1980, że podstawowe założenia polityki inwestycyjnej jak i

inne zadania, które obciążają gospodarkę narodową nie mogą być podejmowane bez stanowiska Sejmu, powinna być konsekwentnie przestrzegana.

Należałoby też dążyć do poszerzenia inicjatywy poselskiej odnoszącej się do opracowywania nowych ustaw. Z inicjatywy poselskiej opracowano 6 ustaw, które były przedmiotem szerokiej konsultacji terenowej. Opinie i doświadczenia zebrane w VII kadencji wykazują, że na wielu odcinkach naszego życia społecznego istnieje potrzeba doskonalenia ich umiarkowania pod względem prawnym. Dotyczy to tak statusu przedsiębiorstwa, działalności spółdzielczości jak i innych materii odnoszących się do życia ekonomicznego. Dlatego w okresie najbliższej kadencji powinna być rozwijana inicjatywa ustawodawcza bądź to ze strony rządu, bądź Sejmu.

Sejm przyszłej kadencji powinien podjąć ideę sformułowaną przez I sekretarza KC PZPR Edwarda Gierka w referacie na VIII Zjeździe podnoszącą się do pogłębienia demokracji socjalistycznej w naszym systemie społecznym. Taką potrzebą przewija się we wszystkich opiniach posłów kończącej się kadencji. Negatywnie ocenia się fakt, że w dotychczasowych uprawnieniach rad narodowych zbyt duży akcent w tych sprawach położony został na stronę formalną, ze szkodą dla treści merytorycznych.

Na pewno należy kontynuować praktykę terenowych wizytacji poselskich. Przynoszą one wiele bardzo ważkich spostrzeżeń, które mogą pomóc na bieżąco w doskonaleniu systemu naszej ekonomiki. Spożytkowanie tych opinii może w istotny sposób przyczynić się do umocnienia roli Sejmu jako nadrzędnego czynnika kontroli jak i niewątpliwie służyć będzie usprawnieniu funkcjonowania państwa.

Referat Edwarda Gierka na VIII Zjeździe partii jak i przebieg dyskusji oraz podjęte uchwały stawiają przed Sejmem zadania szerokiego rozwinięcia działalności, ku pożytkowi naszego socjalistycznego państwa.

— W czym wyraża się odpowiedzialność poselska wobec wyborców, jakie są postępy w rozwijaniu współdziałania posłów z radami narodowymi — w ramach jednolitego systemu przedstawicielskiego?

— W VII kadencji posłowie odbyli 27 000 spotkań, w których uczestniczyli ponad 2 mln wyborców. Na tych spotkaniach ponad 220 000 z nich zabrakło głosu. Przyjęto do realizacji 23 000 wniosków i postulatów. Wiele uwagi poświęciliśmy rozpatrywaniu wniosków i postulatów, które wynikły w kampanii wyborczej do Sejmu VII kadencji. Uważam, że ta polityka, która wykształciła się w ubiegłej kadencji, powinna być konsekwentnie realizowana w następnych latach.

Rzeczą Prezydium Sejmu musi być zapewnienie terminowego i rzeczowego ustosunkowania się organów rządowych do składanych interpelacji i zapytań. Należy pogłębić praktykę rozpatrywania przez komisje odpowiedzi na dezyderaty i opinie.

Jeżeli chodzi o współdziałanie z radami narodowymi: Sejm wysłuchał informacji Rady Państwa o ich działalności, a problematyka rad narodowych była przedmiotem obrad właściwych komisji sejmowych. Minione 4 lata stanowiły początek nawiązywania szerszej współpracy Sejmu z radami narodowymi. Praktyka przyszłej kadencji powinna sprowadzać, by stało się to trwałym mechanizmem poszerzania demokracji socjalistycznej i jak najlepszego wykorzystania tych jej ogniw, jakimi są rady narodowe w różnych dziedzinach działalności poselskiej.

Każdy poseł musi mieć pełną świadomość swoich obywatelskich obowiązków w stosunku do wyborców. Uważam — że jego rola w Sejmie jest przede wszystkim związana z zaufaniem społecznym, którego wyrazem był wybór na posła. Starać się — interes — pogłęb i opinie swoich wyborców jak najlepiej w Sejmie reprezentować.

Pozdrawiał
MAURYCJ KAMIENIECKI

„Butelka jak bomba” — w tytule tym nie było przesady. Bowiem butelki z wodami „Mazowszanka” i „Grodziska”, których dotyczył artykuł („Głos” — 3/4 XI 1979 rok) zachowywały się czasem właśnie jak bomby: wybuchy. Wypadki porażeń konsumentów, spowodowały kontrolę Polskiego Komitetu Normalizacji i Miar w Hucie Szkła Ujście, czyli u producenta butelek o symbolu SE-1, a potem przerwanie produkcji tych opakowań. Po czym: wie lokierunkowe działania Zjednoczonych Hut Szkła Opakowaniowego „Vitropak” w Poznaniu w celu opracowania butelki bardziej wytrzymałej, bezpiecznej dla klienta.

Rozwiązaniem optymalnym, którego domagał się odbiorca, byłoby zwiększenie wytrzymałości butelki litrowej SE, bez zmiany jej parametrów, czyli bez jej pogrubienia. Po zasięgnięciu informacji w Centralnym Ośrodku Badawczym - Rozwojowym Opakowań w Warszawie oraz w krakowskiej filii Instytutu Szkła i Ceramiki, pisaliśmy we wspomnianym artykule, że możliwe jest opracowanie butelki o zwiększonej wytrzymałości, przy masie i pojemności dotychczasowej. Jej bezpieczeństwo w użytkowaniu zapewniłaby zmiana technologii produkcji.

Na co stawia „Vitropak”

„Vitropak” poszedł inną drogą. Specjaliści skonstruowali dwa wzory butelki cięższej: litrową, wyższą od dotychczasowej oraz butelkę o takich samych wymiarach, ale o pojemności zmniejszonej do 0,9 litra. Obydwie mają zwiększoną wytrzymałość na ciśnienie wewnętrzne o kilka atmosfer — według zapewnienia przedstawicieli przemysłu szklarskiego — są bezpieczne w użytkowaniu. Czy w którąś z nich będziemy rozlewać „Grodziską”, „Mazowszankę” i inne napoje? Czas wreszcie podjąć decyzję, gdyż wosną zwiększy się zapotrzebowanie na napoje, a przygotowanie się huty do produkcji nowego opakowania wymaga czasu.

„Vitropak” zorganizował więc naradę (kolejną!), na którą zaprosił przedstawicieli instytucji zainteresowanych — zdawałoby się — sprawą podjęcia produkcji bezpiecznej butelki. Z przemysłu szklarskiego brali w niej udział przedstawiciele Zjednoczenia Przemysłu Szklarskiego i Ceramiki „Vitrocer” w Warszawie, „Vitropaku” oraz Huty Szkła w Ujściu. Ze strony odbiorców — reprezentanci: Przedsiębiorstwa Państwowego Produkcji Wód Mineralnych w Grodzisku, Zakładu Wytwórczego „Mazowszanka” CZSS „Społem”, Mazowieckich Zakładów Przemysłu Owocowo-Warzywnego w Tarcynie.

Czy to jednak brak czasu dyrektorów spowodował, czy brak wyobraźni (że to niby lata daleko), dość, że ze wszystkich rozlewni przyjechały osoby niekompetentne do podejmowania decyzji. Spotkanie odbyło się w atmosferze bezradności odbiorców butelek, którzy wprowadzić zdawali sobie sprawę, jak ważne mają podjąć ustalenia i jakie z nich wynikną skutki gospodarcze, ale ich możliwości de-

Jak powstaje chaos

Butelka jest rozstrzygnięcia brak

czyjne były dość ograniczone.

Kogo to nie interesuje

Zabrakło również na naradzie przedstawicieli instytucji, które powinny wypowiedzieć się w sprawie rozwiązania problemu produkcji butelek do napojów ciśnieniowych. A więc przede wszystkim Polskiego Komitetu Normalizacji Miar i Jakości, który normę na butelki do napojów ciśnieniowych ustalił w roku 1973, kiedy jeszcze nie produkowałyśmy wód o tak dużym stężeniu dwutlenku węgla; do tej pory norma ta nie została zaktualizowana... Nie brali udziału w naradzie przedstawiciele Państwowej Komisji Cennych Handlu...

Nie było nikogo, kto mógłby podjąć decyzję, wykraczającą poza kompetencje przemysłu oraz jego odbiorców. Odrzucono więc możliwość podjęcia produkcji butelki litrowej o dotychczasowych wymiarach, której bezpieczeństwo zapewniłaby zmiana technologii. Argumentem przemysłu są tu koszty produkcji takiej butelki, przewyższające dotychczasowe. A przecież przy opakowaniu zwrotnym wysoki koszt jest rzeczą względną, często opłacalną. Czy więc nie należało podjąć decyzji o produkcji tej właśnie butelki? Na spotkaniu w „Vitropaku” nie było nikogo, kto mógłby tę sprawę rozważyć.

Przedstawicielom rozlewni zaproponowano dwa wzory butelek o zmniejszonej konstrukcji. Z litrowej, wyższej, odbiorcy zrezygnowali, gdyż nie mieściłyby się one do plastikowych transporterów, a wymiana na opakowań zbiorczych z tworzywa jest w obecnej sytuacji w przemyśle chemicznym — niemożliwa. Zgodzili się natomiast zamówić butelki o tych samych co SE-1 1 wymiarach, lecz grubsze, a więc o zmniejszonej do 0,9 litra pojemności. Butelka ta, której jakości stawaliśmy w poprzednim artykule pod znakiem zapytania przeszła w minionych miesiącach badania wytrzymałościowe — przewyższa swoją poprzedniczkę o 5 atmosfer.

Lepsze coś niż nic

W ten sposób podjęto decyzję o produkcji butelki nietylko powyżej — ma więc pojawić się nowy, kolejny rodzaj nie stosowanego u nas dotychczas opakowania szklanego, w sytuacji, kiedy w całej gospodarce dąży się do normalizacji i typizacji. Ponadto butelka grubsza — mimo że „Vitropak” zobowiązuje się sprzedawać ją po cenie butelki SE-1 — jest droższa w produkcji, ponieważ wymaga większego zużycia surowca i energii.

W pewnych jednak sytuacjach lepsza jest każda decyzja, aniżeli żadna. Nie można więc mieć pretensji do przemysłu szklarskiego: zrobił on wiele, żeby butelka z napojami ciśnieniowymi, była bezpieczna dla klienta. Brak jednak zainteresowania instytucji, które powinny dbać o interes konsumenta powoduje, że pro-

blem nie jest jeszcze rozwiązany, bo nie może sprawy załatwić samo podjęcie produkcji nowej butelki.

Jest ona przystosowana do wielokrotnej rotacji, jednak w eksploatacji ulega różnym uszkodzeniom mechanicznym, w wyniku których powstają mikrospeknięcia, będące — jak wykazały badania Instytutu Szkła i Ceramiki — najważniejszym czynnikiem zmniejszającym wytrzymałość.

Potrzebne gwarancje

Po dłuższym krążeniu między klientem, sklepem, magazynem, rozlewnią — butelka już nie jest taka, jaka opuściła hutę. A przecież też ma być bezpieczna. Gwarantować po winno to więc rozlewnie: muszą one wreszcie zainstalować urządzenia sprawdzające jakość butelek ze skupu. Jest to warunek bezpieczeństwa konieczny, niezależnie od tego, w jakie butelki będą rozlewane wody ciśnieniowe.

Kolejnym takim warunkiem jest właściwe przechowywanie napojów. W magazynach, w sklepach, w mieszkaniach — nie mogą one być przechowywane w wysokich temperaturach, które zwiększają ciśnienie w butelce. Wymiana butelki SE-1 1 na bardziej wytrzymałą, zmniejsza znacznie niebezpieczeństwo, ale go nie eliminuje. Do tego potrzebne jest współdziałanie wszystkich użytkowników opakowania.

Produkcja butelki o pojemności 0,9 litra ma zostać podjęta w najbliższych tygodniach. Przez półtora roku (tyle potrzebuje „Vitropak” na wyprodukowanie 35 mln butelek) będą w obrocie jednocześnie dwa rodzaje flaszek, o różnych pojemnościach: 1 litr i 0,9 litra. Zamierza się wprowadzić na nie różnicowanie kaucej, co pozwoli handlowcom na sortowaniu butelek przed ponownym dostarczeniem ich do rozlewni. Również na napój w butelce o zmniejszonej pojemności trzeba ustalić niższą cenę. Butelki litrowe mają być stopniowo wycofywane i przeznaczone do innych płynów, lub w przypadku braku odbiorców — na stłuczkę. Tylko kto ma podjąć taką decyzję? Ponieść koszty?

Dotychczasowa decyzja o podjęciu produkcji butelki, bardziej wytrzymałej jest dopiero częściowym załatwieniem problemu. Wiele jeszcze trzeba działań organizacyjnych, żeby go kompleksowo rozwiązać. Brak zainteresowania tym problemem może doprowadzić do chaosu w obrocie towarowym. Kto zatem powinien temu zapobiec? Aby to rozstrzygnąć, kierujemy sprawę do rzecznika prasowego rządu.

GRAŻYNA SZULAK

MUZYKA

W krainie romantycznej baśni

Utwory Mikołaja Rimskiego-Korsakowa i Franciszka Liszta, dwóch różnych osobowości kompozytorskich stanowiły program piątkowego koncertu symfonicznego. Pierwszy na trwałe zapisał się w historii muzyki w dziedzinie instrumentacji, drugi początkowo ośniewał Europę wirtuozerią fortepianową, by porzucić karierę światowca dla koncertu, także muzycznej.

Młoda polska pianistka Anna Maria Stańczyk grała II Koncert fortepianowy Franciszka Liszta, dzieło pełne wirtuozerii, dające pianistce możliwość popisu. Prze-

platanie się fragmentów lirycznych z momentami, wymagającymi ogromnej biegłości technicznej stwarza znaczne trudności. Trzeba w sposób jednolity odczytać formę, nie ulegając pokusie wydobyć jedynie elementu wirtuozowskiego. Anna Maria Stańczyk starała się zachować tu równowagę, by uzyskać zwartość, a nie urońić błyskotliwość. Jednak wykonanie Koncertu pozostawiło wrażenie niedosytu. Choć pianistka dysponuje dużą sprawnością palców, biegłości tej jak by brakowało blasku. We fragmentach lirycznych mimo kontroli nad dźwiękiem był on mało

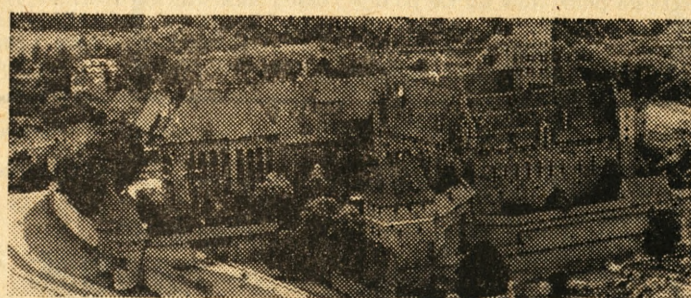
pogłębiony. Może wynika to z temperamentu bardzo indywidualnego pianisty, a może jedynie z chęci uniknięcia efekciarstwa w grze? Solistce towarzyszyła orkiestra filharmoników poznańskich pod dyktando Adama Natanka. Był to akompaniament uważny, jakkolwiek mało romantyczny.

Adam Natanek prowadził także kolejny utwór wieczoru — „Scherzadę” Mikołaja Rimskiego-Korsakowa. Upodobanie kompozytora do baśni przejawiało się nie tylko w operze, także w muzyce symfonicznej. Niezwykła melodyjność utworu w połączeniu z

niezwykłością koloru orkiestry stanowią nieodparte wartości tej muzyki. Dyrygent przedstawił przemyślaną koncepcję interpretacyjną, którą starał się z konsekwencją realizować. Było to zatem wykonanie dynamiczne, chociaż liryzm części trzeciej był jakby nieco przytłumiony. Na specjalną uwagę tym razem zasługuje orkiestra — wiele partii solowych zabrzmiało z dużą dokładnością: solo skrzypcowe, oboju, klarnetu i fagotu. Baśń Scherzady jakby ożyła, skupiając na sobie uwagę publiczności.

JANUSZ KEMPIŃSKI

Malborski zamek

Malbork — zamieszkały dzisiaj przez 30 000 ludzi — należy do starożytnych miast polskich — prawa miejskie uzyskał w 1276 roku. Największym obiektem architektonicznym jest zamek, byłby zabytek obronnego budownictwa średnio-wiecznego.

Na zdjęciu widok z lotu ptaka.

CAF — fot. Ukłajewski

Ostra krytyka polityki gospodarczej rządu Wielkiej Brytanii

Centralne brytyjskie władze związkowe podały ostrej krytykę polityki gospodarczej rządu konserwatywnego Margaret Thatcher. Opublikowany przez centralę związkową TUC dokument, „Przegląd ekonomiczny 1980” stwierdza, że doktryna nerska strategia ekonomiczna gabinetu doprowadzi kraj do katastrofalnego bezrobocia, inflacji i spadku stopy życiowej społeczeństwa.

Sekretarz generalny TUC — Len Murray oświadczył, że jeśli rząd kontynuować będzie dotychczasową politykę gospodarczą, W. Brytania stanie się „bananową republiką”. Mianem tragedii określił on zaprzetywanie rządu w uproszczone, rynkowe koncepcje ekonomiczne, które mają być rzekomo

cudownym lekarstwem na słabości brytyjskiej gospodarki. Murray podkreślił, że ciężar realizacji tej błędnej polityki spada na barki rodzin brytyjskich i dodał, iż nawet wielu polityków konserwatywnych zaczyna mieć wątpliwości co do słuszności doktryny ekonomicznej rządu.

Centrala brytyjskich związków zawodowych ostrzegła, że w bieżącym roku liczba bezrobotnych wzrośnie do 1,6 miliona i sięgnie poziomu 2 milionów w roku 1981. Wskaźnik inflacji przekroczy za rok 20 procent, zaś wytworzony dochód narodowy będzie w bieżącym roku mniejszy o 2 procent od ubiegłorocznego. Polityka finansowa rządu doprowadziła do szybkiego wzrostu

cen oraz zagroziła brytyjskiemu przemysłowi z powodu drastycznego podniesienia oprocentowania kredytów.

Kierownictwo brytyjskiego ruchu związkowego wysunęło wiele postulatów, zmierzających do zahamowania procesu pogarszania się sytuacji gospodarczej i społecznej w W. Brytanii. TUC domaga się m. in. podjęcia przez gabinet programu intensywnego modernizacji przemysłu, zmiany dotychczasowej polityki podatkowej faworyzującej ludzi najlepiej zarabiających i zaprzestania cięć budżetowych, ograniczających fundusze na oświatę i służbę zdrowia. Na 9 marca zapowiedziano wielką demonstrację w Londynie przeciwko polityce gospodarczej rządu. (PAP)

Indie

Pariasi ofiarami morderstw

Dwóch pariasów (tzw. niedotykalnych) zostało bestialsko zamordowanych a wielu odniosło rany w wyniku zbrojnej napaści najemników, bogatych chłopów i obszarników na wioskę Bhular w indyjskim stanie Pendżab. Cała „wina” biedy polegała na tym, że pariasi ośmielili się zasiać działki rolne skfiskowane bogaczom przez państwo jako nadwyżki i przekazane bezrolnym chłopom w ramach reformy rolnej.

Informując o tym dziennik „Indian Express” podkreśla, że tylko w stanie Bihar w ciągu ostatnich 3 tygodni zamordowano ponad 300 pariasów. Hindusi z wyższych kast co raz częściej stosują terror wobec znajdujących się w najcięższej sytuacji społeczno-ekonomicznej pariasów. (PAP)

sport-sport

Polscy bokserzy wygrali z Finami

Wczoraj w Helsinkach odbył się międzypaństwowy mecz bokserski reprezentacji Polski i Finlandii. Zwyciężyli pięściarze Polski; tym razem 14:8. Polacy rozpoczęli mecz niefortunnie — od porażki Henryka Pielesia. Nasz pięściarz miał za rywala doświadzonego boksera Finlandii, triumfatora Spartakiady Narodów ZSRR Antti Juuntumę. Nasz pięściarz doznał kontuzji w trzecim starciu po jednym został przerwany. W kugociej Ryszard Czerwiński dość niespodziewanie doznał nokautu w II rundzie w walce z Veli Kootą. Po pierwszych trzech pojedynkach w papierowej, muszej i kugociej prowadzili gospodarze 4:2. Dwa punkty zdobył dla naszych barw Wojciech Zamora, ale walkowerem za niestawienie się w ringu pięściarza Finlandii. Nastrój zdenerwowania w polskim obozie minął po walce w wadze piórkowej, w której spotkali się Hanna Kaislami i Krzysztof Kosedowski. Po silnych prawych prostych Polaka — Kaislami był trzykrotnie liczony i w rezultacie odesłany do narożnika. W podobny sposób odniósł zwycięstwo w wadze lekkiej Kazimierz Adach. Jego przeciwnik był dwukrotnie liczony w pierwszej rundzie i po

kolejnych dwóch liczeniach w drugiej Pentti Kilipinen odesłany został do narożnika. Po walce Adacha Polska prowadziła 6:4. Podwyższył ten wynik Bogdan Gajda zwyciężając w rewanżowym pojedynku świętego boksera Finlandii Asko Pallaspuro. W wadze półśredniej mistrz Europy z Katowic Kalevi Marjamaa pokonał Kazimierza Szerbę. W lekkośredniej po dwóch rundach zdecydowanie prowadził Andrzej Krysiak. W trzecim starciu nasz pięściarz nie co się zgubił, doznał kontuzji łuku i przeważać w ringu zaczął Arto Kochlemainen.

Nie powiódł się rewanż za ubiegłoroczną walkę Jerzemu Rybickiemu. Mistrz Europy z Kołoni Jarmo Uusivirta był wyraźnie lepszym pięściarzem i ponownie zwyciężył na szóstym zawodniku na punkty. Zdecydowane zwycięstwo w wadze półciężkiej odniósł Paweł Skrzec, który zwyciężył na skutek przewagi Esko Veikkolę. Sukces Pawła Skrzecza przesądził o końcowym zwycięstwie reprezentacji Polaków. Podwyższył końcowy rezultat do 14:8 Marian Klass w wadze ciężkiej. Po dobrej walce, w trakcie której Pekka Ruokola był dwukrotnie liczony, zwyciężył na punkty pięściarz Polski. (PAP)

Bojownicy rozpoczęli mistrzostwa świata

W szwedzkiej miejscowości Vaesteras rozpoczęły się mistrzostwa świata w bojach. W pierwszym dniu odbył się jeden wyścig. Bardzo dobrą formę zaprezentowali bojownicy ZSRR, którzy zajmują pięć czołowych miejsc. Polacy, którzy bronią zdobytych w ubiegłym roku w USA złotego i brązowego medalu, uplasowa-

li się w czółwce, tuż za doskonałymi zawodnikami radzieckimi. Szósty jest Stanisław Macur, 7. Edmund Januszewski, 9. Wojciech Nowicki, 12. Andrzej Dalecki, a 13. Bogdan Kramer. Nie powiodło się obrońcy tytułu mistrzowskiego, Piotrowi Burczyńskiemu, który nie ukończył wyścigu. (PAP)

Super — Puchar dla Olimpij Asuncion

W rewanżowym meczu o piłkarski „Super-Puchar”, zdobywca Pucharu Ameryki Południowej — Olimpia Asuncion (Paragwaj) pokonała na własnym boisku finalistę Pucharu Europy — Malmoe FF 2:1 (1:0). Pierwszy mecz finałowy w Malmoe wygrała także Olimpia 1:0 i ona zdobyła „Super-Puchar”. (PAP)

Francuz R. Arnoux najszybszy w Kyalami

Na torze w Kyalami rozegrano kolejny wyścig samochodowy formuły 1. Zwyciężył Francuz Rene Arnoux na „Renault” przed swoimi rodakami Jacquesem Laffite i Didierem Pironi — obaj na „Lagier”. W klasyfikacji mistrzostw świata prowadzi Rene Arnoux przed Alanem Jonesem (Australia). (PAP)

Komplet punktów siatkarzy Posenianii

W przedostatniej kolejce spotkań o mistrzostwo II ligi siatkarze Posenianii dwukrotnie wygrali z Chemikiem Bydgoszcz. W sobotę poznaniacy zwyciężyli 3:0 (15:13, 15:7, 15:6) i w niedzielę także 3:0 (15:6, 15:8, 15:12).

Niewiele wysiłku musieli włożyć siatkarze Posenianii, aby pokonać bez straty seta Chemika. Bydgoszczan-

nie, którzy do II ligi awansowali w tym sezonie wywalczyli dotychczas tylko 3 punkty i obecnie są pewnym spadkowiczem. Poznaniacy po dwóch zwycięstwach przy równoczesnych porażkach Włocławii mają zapewnić sobie tytuł ligowy. Nie jest to jednak powód do zbytniego zadowolenia zwycięzców, że przed rozgrywkami poznaniacy należeli do faworytów grupy A. (kar)

PONIEDZIELNE opinie

Niespodziewanych porażek doznał piłkarze rezerwy pierwszoligowego Grunwaldu, którzy dwukrotnie musieli uznać wyższość broniącej się przed spadkiem Pogoni Szczecin.

Trener szczyptornistów Grunwaldu: ALEKSANDER WIECZKOWSKI: — Sobotnio-niedzielne pojedynki nie należały do ładnych widowisk, stały na słabym poziomie. Dla nas jest to o tyle nieprzyjemne, że poczynając od ostatniego wyjazdu do Opola, wszystkie spotkania zakończyły się naszymi porażkami. Ubytek z drużyny najpierw Dybala, potem Z. Ratajczaka miał decydujący wpływ na grę pozostałych zawodników. W sobotę na przykład dużo błędów popełnił w grze Jarzyński, dlatego też nie wystąpił w rewanżowym meczu. Pogoń ma całe wcześniej kłopoty kadrowe z powodu kontuzji Brzozowskiego i Markowskiego znowu zaczęła grać w pełnym składzie i to na przetrzywanym poziomie. (kar)

Drugoligowy zespół siatkarzy AZS AWF we własnej sali przegrał dwa spotkania z Warmią Olsztyn 1:3 i 0:3.

Trener koordynator AZS AWF HENRYK SKROBAŃSKI: Dla mnie porażki z Warmią nie są niespodzianką. Przecież zespół ten zajmuje aktualnie drugie miejsce w tabeli, a w II lidze gra już od kilku lat i ma o wiele większe doświadczenie niż nasza drużyna. W sobotę siatkarze AZS AWF byli zdecydowanie słabszymi i zbyt późno reagowali. Inną przyczyną tych porażek jest fakt, że przez ostatnie dwa tygodnie część siatkarów trenowała indywidualnie, a Drogowska nadal leczy kontuzję. Nie mogą sobie wytłumaczyć jednak postawy zawodniczek, atakujących Pelczyk i Spikowskiej. Gdyby one zagrały lepiej, to wynik tych spotkań mógłby być korzystniejszy. Poza tym na zespół ciążyła świadomość ogromnej wagi tych meczy gdyż dziewczęta zdawały sobie sprawę z tego, że gdy wygrały z Warmią, to byłby ligowy będą miały przedłużyć. Nie ma co jednak robić tragedii z tych porażek. Walczyć ambitnie będziemy do końca rozgrywek. Następane mecze gramy z CHKS w Łodzi, a ostatnie z Polonezem w Poznaniu. (ahe)

Wagi do ważenia niemowląt z Grajewu

Filialny zakład Lubelskich Fabryk Wag w Grajewie (woj. łomżyński) specjalizuje się w produkcji wag bezodważnikowych o udźwigu do 10 kg.

W zakładzie produkuje się specjalne szalki, które pozwalają na tych wagach ważyc niemowlęta. Jest to szczególnie przydatne w przypadkach zaleceń lekarza systematycznej kontroli przyrostu wagi noworodka. Roczne zapotrzebowanie na te wyroby wynosi ponad 24 000 sztuk i tyle zaplanowano wyprodukować w tym roku. Niestety brak tworzywa uniemożliwia kontynuowanie produkcji tych poszukiwanych wyrobów. Nie skutkują monity i interwencje w swoim macierzystym zakładzie i zjednoczeniu w sprawie dostaw polistyrenu, mimo że produkcja szalek była zatwierdzona w asortymentowym planie wyrobów rynkowych. (PAP)

Nowy port rzeczny na Dunaju

W Prochowcu (wschodnia Serbia) zakończono prace przy budowie nowego, największego na Dunaju portu rzeczno. Jego możliwości przeładunkowe obliczono na 3 miliony ton towarów rocznie. Do nowego portu zawiązać mogą także statki morskie o pojemności do 5000 ton. (PAP)

10-metrowe autobusy „Autosan”

W Sanockiej Fabryce Autobusów trwają przygotowania do produkcji nowego „Autosanu”, który będzie znacznie pojemniejszy, dzięki wydłużeniu nadwozia do 10 m, a więc o jeden metr więcej. Modyfikacja fabrycznego oprzyrządowania dokonywana jest głównie na nocnych zmianach, aby nie zakłócić normalnego toku produkcji. Zakład ma zmontować jeszcze 170 wozów z 22 000 łącznie „starej” wersji zapoczątkowanej w 1974 r. (PAP)

Rewizjonistyczny bestseller koncernu prasowego Springera

Koncern prasowy Springer, którego antyodprężeniowe stanowisko jest powszechnie znane, znowu zatruwa umysły czytelników. Aż dwa magazyny niedzielne, „Welt am Sonntag” i „Bild am Sonntag”, o wielosettysięcznym nakładzie od kilkunastu tygodni (co tydzień kolumna) drukują jednocześnie ten sam odcinkowy serial o „zbrodniach popełnionych na Niemczech pod koniec wojny i bezpośrednio po jej zakończeniu. Springer jest przy tym do datkowo perfidny, bo swą werwę losu uchodźców usprawiedliwia potrzebą „przełamania tabu” wokół tematu. Tymczasem co jak co, ale właśnie o rzekomych zbrodniach popełnionych na Niemczech pisano w RFN już niezliczoną ilość razy.

Prawdziwym tabu pozostają natomiast dla Springera autentyczne zbrodnie popełnione przez faszystów hitlerowski na narodach Europy. Należy wątpić, czy w jednym przynajmniej piśmie tego najpotężniejszego koncernu prasowego w Europie zachodniej w całym c-

kresie powojennym dałoby się wskazać chociaż na jedną kolumnę mówiącą o zbrodniach popełnionych przez faszystów hitlerowski na narodzie polskim.

Sądząc z zapowiedzi wydawniczych wspomniany wyżej serial, przyjęty już z wdzięcznością przez rewizjonistów, doczeka się wkrótce wydania książkowego. Książkę pt. „Uchodźcy”, redakcja już dzisiaj rokuje szansę bestsellera, opierając się na listach czytelników nawiązujących do drukowanego serialu. Nie tyle kolejny paszkwil Springera, ile pozbawione wszelkiego krytycyzmu i samo krytycyzmu listy niepokoją. Uderza pochwalny ton czytelników wobec coraz bardziej powszechnej praktyki zamazywania autentycznych zbrodni własnych przez wskazywanie na urojone zbrodnie cudze. Reakcja na springerowski serial, „Uchodźcy”, utrzymana w tej samej tonacji jest więc symptomem szerszego zjawiska. Tak właśnie powstaje klimat, w którym dochodzi do zamachu na wystawę o Oświęcimiu. (PAP)

Rodezja

Wybory powszechne — „wolne i uczciwe”

Po wyborach powszechnych w Rodezji, które komisja obserwatorów Commonwealthu, uznała już jako „wolne i uczciwe”, trwa obliczanie głosów. Oficjalne wyniki będą znane dzisiaj. Powszechnie uważa się, że największą liczbę głosów zdobędzie afrykański Narodowy Związek Zimbabwe (ZANU), kierowany przez Roberta Mugabe.

33 osobowa komisja, złożona z przedstawicieli 11 krajów Commonwealthu, orzekła w niedzielę, że wybory przebiegały „w sposób prawidłowy” i są „wyrazem woli większości afrykańskiej w tym kraju”.

W poniedziałek oddziały rezerwowe Commonwealthu, które nadzorowały zawieszenie broni, rozpoczęły wycofywanie się z rejonów koncentracji przeznaczonych dla sił patriotycznych Zimbabwe. W 16 punktach zbórnych przebywa 22 000 partyzantów Frontu Patriotycznego Zimbabwe, którzy mają być stopniowo integrowani z armią rządową.

Przewodniczący ZANU, Robert Mugabe powrócił w niedzielę do Salisbury po złożeniu wizyt w Maputo i Dar Es Salam, gdzie prowadził rozmowy z prezydentami Mozambiku i Tanzanii. Oświadczył, że w przypadku sprawdzenia się przewidywań co do zwycięstwa ZANU i zdobycia przez to ugrupowanie największej liczby miejsc w parlamencie, brytyjski gubernator lord

Nadal przetrzymywani są zakładnicy w ambasadzie dominikańskiej w Bogocie

Jeden partyzant zabity i dwóch aresztowanych, 24 uwolnionych zakładników i 5 rannych policjantów: oto bilans pierwszych stu godzin, które wstrząsnęły dyplomatycznym światem Bogoty, gdzie doszło do zajęcia przez partyzantów spod znaku M-19 ambasady do minikańskiej w momencie, gdy odbywało się tam przyjęcie. Wśród przetrzymywanych zakładników znajduje się wciąż 14 ambasadorów oraz nuncjusz apostolski.

Najbardziej dramatycznym dniem była niedziela, kiedy to doszło w ustawionej naprzeciw zajmowanej ambasady ciężarówce do pierwszych rozmów między partyzantami a przedstawicielami rządu kolumbijskiego. Nie doprowadziły one do porozumienia, jednakże już po 30 minutach partyzanci uwolnili dalszych 5 zakładników. Z ogłoszonego komunikatu urzędu prezydenta Republiki wynika, iż rozmowy z partyzantami pozwoliły zorientować się dokładnie w ich żądaniach.

W dobrze poinformowanych kołach Bogoty mówi się, iż w imieniu rządu kolumbijskiego do szło do podziału na tle podejścia do problemu uwolnienia przetrzymywanych zakładników. Jedni są zwolennikami za

jęcia nieprzejednanej wobec partyzantów postawy, inni z kolei pragną rozmów i pokojowego rozwiązania problemu. Jeśli wierzyć doniesieniom kolumbijskiej agencji, górę zdawali się brać ostatnio „jastrzębie”, którzy są zdecydowanie przeciwni uwolnieniu więźniów politycznych i wypłaceniu partyzantom 50 mln dolarów okupu. Rząd, zdaniem agencji, skłonny jest jedynie zapewnić zajmującym ambasadę partyzantom „żelazny list” oraz samoloty do Kostaryki, Panamy bądź innego dowolnego kraju.

Kolumbijski minister sprawiedliwości Hugo Escobar, dał do zrozumienia, iż partyzanci planują wysadzenie zajmowanej ambasady dominikańskiej w wypadku, gdyby rząd odmówił spełnienia ich żądań.

Nie jest znana data kolejnego spotkania przedstawicieli rządu i partyzantów w celu kontynuowania podjętych w niedzielę negocjacji. Prowadzili je ze strony rządu kolumbijskiego wiceminister spraw zagranicznych, Ramiro Zambrano, zaś partyzantów reprezentowała maskowana kobieta. W rozmowach uczestniczyli również ambasador meksykański, Ricardo Galan, który jest jednym z zakładników. (PAP)

HUMOR I SATYRA

— Czy można połączyć te dwa stoły?

Spółdzielnia Rzemieślnicza Metalowców w Poznaniu
ulica Dąbrowskiego 303

ZAWIADAMIA, IŻ SKLEP BRANŻOWY

przy ul. Głogowskiej 37

ZOSTAŁ PRZENIESIONY

NA ULICĘ STRUSIA 11

Serdecznie zapraszamy do odwiedzenia naszego sklepu, który prowadzi sprzedaż artykułów gospodarstwa domowego i narzędzi w godz. 10.00—18.00, w niedzielę od 12.00—18.00.

619-K1

SPÓŁDZIELNIA RZEMIEŚLNICZA BUDOWLANA
60-515 Poznań, ul. Szamarzewskiego 17, tel. 432-31

ŚWIADCZY USŁUGI DLA LUDNOŚCI

zasadniczo z materiałów powierzonych
w następującym zakresie:

- Roboty remontowo-budowlane: murarskie, betonowe, dekarstwo-błacharskie, zduńskie, posadzkarstwo, malarskie, drogowie.
- Wykopy pod domki jednorodzinne sprzętem zmechanizowanym, budowa domków jednorodzinnych oraz elewacje domków.

POLECA PRODUKCJĘ:

kęgów betonowych, pustaków żużlobetonowych różnego typu, bloczków wentylacyjnych-kominowych.

ZLECENIA PRZYJMUJE:

Dział Techniczny Spółdzielni w godz. od 8—12
592-K1

Praca

Posiadam pomieszczenie z siłą, przyjmę kooperację względnie współpracę. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 23077g.

Pracowniczkę do introligatory, pracę jednozmianową w zespole pięcioposobowym, zgłoszenia: ul. Pasteka 27, Winogrady. 21810g

Nauka

Matematyka, chemia, języki — korepetycje pod opieką pedagogów. Zydowska 30 m. 4 Piechowiak Kaczmarek 22449g

Kupno

Akordeon niemiecki lub włoski kupię. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 23018g.

Encyklopedię 13 lub 4-tomową kupię. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 23019g

Sprzedaż

Sprzedam komplet stołowy, rzeźbiony, czarny dąb zegar stojący Beckera, piana Seilera. Ul. Boh. Westerplatte 5. 23209g

Dwa tunele foliowe 24x7 m. z ogrzewaniem i folia Luboń 3, ul. Lipowa 14. 22871g

Sprzedam wyciagarkę cięgnikową na gwarancji. Leszno ul. Drzymały 15. tel. 66-19. 203p

Pięć tarczową gospodarczą dużą tanio sprzedam. Poznań, Pasieka 27. 22606g

ODDZIAŁ OBROTU UBIORAMI

w Poznaniu

ZAPRASZA NA:

KIERMASZ ARTYKUŁÓW TAŃSZYCH

PRZY ULICY MICKIEWICZA 19

w godz. od 10 — 18
w poniedziałki od 12 — 18

POLECAMY: KONFEKCJĘ i DZIEWIARSTWO
po znacznie obniżonych cenach

735-K1

POZNAŃSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO ROBÓT DROGOWYCH

Oddział Budowy Autostrad

Strzałkowo, ul. Pocztowa

62-420 Strzałkowo, telefon Słupca 472 i 473

ZATRUDNI ZARAZ:

- MASZYNISTÓW walcy
- MASZYNISTÓW równiarek
- MASZYNISTÓW spycharek
- MASZYNISTÓW ładowarek
- MASZYNISTÓW rozścielaczy i betoniarek
- MECHANIKÓW samochodowych
- ELEKTRYKÓW samochodowych i sieciowych.

Praca i płaca dobra. UZP w Budownictwie.

Po 2 latach nienaganej pracy możliwość wyjazdu na roboty eksportowe. Hotel i stołówka na miejscu.

Zgłoszenia przyjmuje Dział Spraw Osobowych
adres jak wyżej. 682-K1

Z żalem zawiadamiamy, że w dniu 2 marca 1980 r. zmarł nasz długoletni i ceniony pracownik

LECH ZGRABKA

odznaczony za wzorową pracę zawodową i społeczną Honorową Odznaką m. Poznania, srebrną i złotą Odznaką Honorową Związku Zawodowego Chemików.

W Zmarłym tracimy działacza społecznego, szlachetnego i drogiego kolegę.

Pogrzeb odbędzie się w dniu 5 marca 1980 r. o godz. 13 na cmentarzu w Wirach.

Wyrazy żalu i współczucia Rodzinie Zmarłego składają

Dyrekcja, Rada Zakładowa, POP i współpracownicy Zakładów Maszyn Chemicznych „Metalchem” w Poznaniu. 498-K3

Dnia 2 marca 1980 roku zmarł nagle przeżywszy lat 65, nasz najdroższy nieodżałowanej pamięci, najlepszy przyjaciel, ojciec, teść i dziadek, śp.

STANISŁAW GRAJEWSKI

W naszych sercach pozostanie na zawsze.

W głębokim smutku pogrążony

syn Jerzy z żoną i synami

Dom żałoby: Grochowe Łąki 5. 23154g

Dnia 29 lutego 1980 r. zmarła nagle najdroższa matka, teściowa, siostra, ciocia, babcia i prababcia, przeżywszy lat 75

HELENA JAKUBOWSKA

z domu Koprucka

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 6 bm. o godzinie 11.00 na cmentarzu w Skórzewie.

W głębokim smutku pogrążona

rodzina

23161g

† Dnia 1 marca 1980 r. zmarł nasz najdroższy brat, wujek i dziadek, śp.

FLORIAN HERZOG

Pogrzeb odbędzie się w środę, 5 bm. o godz. 11.00 w Konarzewie.

Strapiona

rodzina

Chomęcice, Poznańska 22. 23203g

† W niedzielę, dnia 2 marca 1980 roku zasnął w Panu, w 76 roku życia i 40 roku kapłaństwa

ks. radca Leonard GIERCZYŃSKI

długoletni proboszcz parafii Bukowiec i były dziekan dekanatu grodzkiego, więzien obozu koncentracyjnego w Dachau.

Wprowadzenie do kościoła w Bukowcu, w środę, 5 marca 1980 r. o godz. 15.00. Msza św. i pogrzeb na miejscowym cmentarzu w czwartek, 6 marca 1980 r. o godz. 11.00.

O pamięć i modlitwę proszą

księża dekanatu grodzkiego 23236g

† Dnia 29 lutego 1980 roku zmarła po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzona Sakramentami św., przeżywszy lat 50, nasza najukochańsza siostra, szwagierka i ciocia, śp.

MARIANNA WIŚNIEWSKA

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 6 bm. o godzinie 13.50 na cmentarzu junikowskim.

W głębokim smutku pogrążona

RODZINA

Ul. Garbary 26, m. 4. 23087g

W dniu 1 marca 1980 r. zmarła

nigr farm. MARIA SZARSZEWSKA

długoletni pracownik Apteki Państwowego Szpitala Klinicznego nr 1 w Poznaniu.

W Zmarłej żegnamy sumiennego, wzorowego i bardzo cennego pracownika Szpitala.

Cześć Jej pamięci!

Rodzinie Zmarłej wyrazy szczerzego współczucia składają

Dyrekcja, Rada Zakładowa, POP i pracownicy Państwowego Szpitala Klinicznego nr 1 w Poznaniu. 499-K3

Dnia 2 marca 1980 r. zakończyła swoje pracowite i pełne poświęcenia życie, nasza ukochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 76

CECYLIA RYBAK

z domu Wilczura

Msza św. odprawiona zostanie w środę, 5 bm. o godz. 16.00 w kościele św. Antoniego na Staroście, po czym pogrzeb na cmentarzu parafialnym

W smutku pogrążona

rodzina

23158g

Dnia 2 marca 1980 r. opatrzona Sakramentami św., odeszła od nas na zawsze, nasza najukochańsza, najtroskliwsza, pełna dobroci żona, mama, siostra, teściowa, babunia i prababunia, przeżywszy lat 70, śp.

MAGDALENA PIKES

z domu Bońska

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 6 bm. o godzinie 11.00 na cmentarzu w Sławiu.

W głębokim smutku pogrążona

rodzina

Prosimy o nieskładanie kondolencji. Autobus odjedzie sprzed domu żałoby o godzinie 10.15. Ul. Żelazna 9 m. 1. 23234g

† Dnia 2 marca 1980 r. zmarł po krótkiej i ciężkiej chorobie, przeżywszy lat 68, ukochany mąż, tatuś i dziadek, śp.

MICHAŁ CHUDY

Pogrzeb odbędzie się w środę, 5 bm. o godz. 11.00 na cmentarzu na Miłostowie.

Pozostają pogrążeni w głębokim żalu

żona, córki, zięciowie i wnuki

Os. Manifestu Lipcowego 47 m. 5. 23243g

† Dnia 1 marca 1980 roku zmarł po ciężkiej chorobie, namaszczony Olejami św., przeżywszy lat 71, nasz ukochany mąż, ojciec, teść, szwagier, dziadek i wujek, śp.

STANISŁAW POZNANIAK

Pogrzeb odbędzie się w środę, 5 bm. o godzinie 14 na cmentarzu winiarskim.

W smutku pogrążona

rodzina

Osiedle Przyjaźni 4d m. 92.

† Dnia 29 lutego 1980 r. zmarł nagle nasz ukochany mąż, ojciec syn i brat, śp.

HENRYK WATKOWSKI

magister praw

Pogrzeb odbędzie się w środę, 5 bm. o godz. 10.10 na cmentarzu junikowskim.

Pogrążone w smutku

żona, dzieci i rodzina

Prosimy o nieskładanie kondolencji. 23153g

† Dnia 1 marca 1980 roku po długiej i ciężkiej chorobie zmarła opatrzona Sakramentami św., przeżywszy lat 75, nasza najukochańsza matka, teściowa, babcia i prababcia, śp.

STANISŁAWA SERBA

Pogrzeb odbędzie się w środę, 5 bm. o godzinie 15 na cmentarzu w Zabikowie.

o czym z żalem zawiadamia

córka z rodziną

Luboń, ul. Marchlewskiego 25, dawniej: Poznań, Koscińskiego 10 m. 22.

Autobus odjedzie sprzed domu żałoby 14.15. 23136g

† Dnia 2 marca 1980 r. zmarł nagle w 78 roku życia, nasz ukochany ojciec, teść, dziadek, szwagier i wujek

KAZIMIERZ BORECKI

Pogrzeb odbędzie się w środę, 5 bm. o godz. 14.30 z kaplicy cmentarnej na Junikowie.

W smutku pogrążona

rodzina

23172g

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 1 marca 1980 r. odeszła od nas na zawsze, w 50 roku życia, nigdy niezapomniana żona, mamusia, córka, babunia, siostra i ciocia

EWA KOŁODZIEJCZYK

z domu Mizgalska

Pogrzeb odbędzie się w środę, 5 bm. o godz. 12.00 na cmentarzu górczyńskim.

Mąż z synami i rodziną

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

Ul. Ściegiennego 15 m. 3. 23173g

† Dnia 1 marca 1980 r. po krótkich cierpieniach, zasnął w Bogu mój kochany mąż, ojciec, brat, szwagier, teść, dziadek i wujek, przeżywszy lat 52, śp.

LECH ZGRABKA

Msza św. zostanie odprawiona w środę, 5 bm. o godz. 13.00 w kościele w Łasku, po czym nastąpi pogrzeb na cmentarzu w Wirach.

Strapione

żona, dzieci i rodzina

Luboń, 4, Łakowa 10. 23177g

† Dnia 2 marca 1980 r. zmarła nagle opatrzona Sakramentami św., nasza ukochana mama, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 77

MARIA SIERACKA

z domu Szeszula

Pogrzeb odbędzie się w środę, 5 bm. o godz. 15.00 z kaplicy cmentarnej w Stęszewie.

W głębokim smutku pogrążona

rodzina

Stęszew, ul. 25 Stycznia 42. 23144g

† Dnia 29 lutego 1980 r. zmarł nagle nasz ukochany ojciec, dziadek, pradziadek

JAN SŁOMCZYŃSKI

były kierownik Szkoły Podstawowej w Jeziorach-Piekarach, gmina Stęszew i Zalasewie, gmina Swarzędz.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 6 bm. o godzinie 11.50 na cmentarzu junikowskim

W głębokim smutku pogrążona

rodzina

Prosimy o nieskładanie kondolencji. 23152g

Mieszkanie M-3 komfortowe na osiedlu USO sprzedam. Tel. grzeźnościowy 222-453 godz. 17—19 22602g

Małżeństwo z dzieckiem członkowie SM wynajmą pokój z samodzielną kuchnią, najchętniej kawalerkę, płatne miesięcznie. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 23095g

Różne

Malowanie, tapetowanie, tel. 757-55 Frąckowiak 21816g

Cyklinowanie. Kupsch, tel. 619-99 21358g

Zguby

29 lutego zgubiono bek kluczy Złoty lub u-kradziono. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 23210g

† Dnia 28 lutego 1980 r. zmarł nagle przeżywszy lat 31, mój najdroższy mąż, ojciec, teść i niezapomniany tatuś, syn, szwagier i wujek, śp.

MARIAN MARSISKE

Pogrzeb odbędzie się w środę, 5 bm. o godz. 8.50 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pogrążona

żona z dziećmi i matka

Ul. Klonowa 14 m. 28. 23140g

† Dnia 2 marca 1980 roku zmarł w 78 roku życia, opatrzony Sakramentami św., mój najukochańszy mąż, nasz najdroższy ojciec, teść, dziadek, szwagier i wujek, śp.

PIOTR MAŃKOWSKI

Pogrzeb odbędzie się w środę, 5 bm. o godzinie 15.30 na cmentarzu komunalnym w Kościanie.

W głębokim smutku pozostają

żona, dzieci i rodzina

Kościan, ul. gen. Świerczewskiego 31 23139g

† Dnia 29 lutego 1980 r. zmarł w wieku 55 lat, nasz najdroższy mąż, ojciec, teść i dziadek

TADEUSZ GRZES

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 6 bm. o godzinie 11.00 na cmentarzu winiarskim przy ul. Wojciechowskiego.

O czym zawiadamia

żona z rodziną

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

Ul. Michałowska 2 m. 6. 23138g

† Dnia 29 lutego 1980 r. zmarła po ciężkiej chorobie, opatrzona Sakramentami św., nasza kochana mama, siostra, szwagierka i ciocia, śp.

KATARZYNA DYMKOWSKA

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 6 bm. o godzinie 13.00 na cmentarzu junikowskim.

W głębokim smutku pogrążona

rodzina

Ul. Ogrodowa 9 m. 29. 23137g

† Dnia 1 marca 1980 r. zmarła nagle, przeżywszy lat 57, nasza ukochana żona, matka, teściowa i babcia, śp.

MARIA SZARSZEWSKA

z domu Lenc

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 6 bm. o godzinie 12.30 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pogrążona

rodzina

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

Ul. Dzierżyńskiego 167 m. 6. 23142g

MARZEC
4
Wtorek

Łucji
Kazimierza,
Słońce: 6.33-17.36

TEATRY

WIELKI — g. 16 Spotkanie z operą „Aida”
MUZYCZNY — g. 19 „Pani prezesa”
NOWY — g. 19 „Wierne bliźny”
LALKI I AKTORA — g. 14, 17 „Bajka o Popielu i Piasku”
TEATR ÓSMEGO DNIA — g. 20 „Ach, jakże godnie żyliśmy”

KINA

KDF MUZA — g. 15, 17.20 „Wiek niewinności” (ang. 15 l.), g. 20 „Samotny detektyw McQ” (amer. 18 l.)
KDF PALACOWE — g. 15 „Portret rodzinny w wnetrzu” (fr. 18 l.), g. 17.15, 19.30 DKF
APOLLO — g. 10, 12.30, 15 „Zemsta różowej ptery” (ang. 12 l.), g. 17.30, 20 „Wysokie loty” (pol. 15 l.)
BAŁTYK — g. 10, 12, 14, 16, 18 „Violette i Francis” (fr. 18 l.), g. 20 „Fedora” (RFN-fr. 15 l.)
GWIAZDA — g. 10, 12, 14, 16 „Mistrz kierownicy ucieka” (amer. 15 l.), g. 18, 20 „Zdjęcia próbne” (pol. 15 l.)
JAGIELLONKA — g. 16 „Droga daleka przed nami” (pol. 12 l.), g. 18 „Śmierć z komputera” (ang. 15 l.), g. 20 „Wielki sen” (fr. 15 l.)
KOSMOS — g. 17.30, 20 „Gwiezdne wojny” (amer. 12 l.)
MALTA — g. 16, 18, 20 „Idź do mamy, tata pracuje” (fr. 18 l.)
MINIATURKA — g. 15.30, 17.45, 20 „Gwiezdne wojny” (amer. 12 l.)
OSIEDLE — g. 16, 17 „Jaworowi ludzie” (bajki), g. 18 „Trzęsienie ziemi” (amer. 15 l.)
PANCERNIAK — g. 17 „Bariera” (pol. 15 l.), g. 19.30 „Avanti” (amer. 15 l.)
RIALTO — g. 10, 12.30, 15.15, 17.30, 20 „Ukochana żona” (wł. 18 l.)
SŁOŃCE sala duża — g. 15.30, 17.30 „Smakacz na boisku” (szwedz. b.o.), g. 19.30 „Trędowata” (pol. 12 l.)
TECZA — g. 15.30, 17.30 „Cztery muszkieterzy” (panam. 12 l.), g. 19.30 „W przeciwstawnych zwierciadłach” (rum. 15 l.)
WILDA — g. 10, 12.30, 15, 17.30, 20 „Gorączka sobotniej nocy” (amer. 15 l.)
Zoo (stare) ul. Zwierzyniecka i (nowe) ul. Krawcowa od g. 9 do zmroku.

DYŻURY

SZPITAL: internia, laryngologia — ul. Mickiewicza 2; chirurgia, okulistyka, neurologia — ul. Grunwaldzka 16/18; chirurgia dziecięca — ul. Kryświcka 7.

Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego w Poznaniu, ul. Chelmońskiego 20 Wypadki uliczne i zachorowania w miejscach publicznych z terenu Poznania — tel. 999; nagłe zachorowania w domu, tel. 66-00-66.

Podstacje (czynne całą dobę)
Os. Piastowskie 16, tel. 722-24
ul. Bukowa 1, tel. 32-12-61; Ugozry 16, tel. 20-54-31; Kościuszki 103, tel. 544-44; Swarzędz, ul. Wiankowska, tel. 544-44 i 137-399
Lubon, pl. Wolności 6, tel. 544-44 i 130-399.

Centralny Ośrodek Informacji Poznańskiej Służby Zdrowia, ul. Marcinkowskiego 21 — czynny codziennie g. 7-22, tel. 989 — udziela informacji, porad lekarskich i prawnych, przyjmuje skargi, interwencje.

Telefon Zaufania 988, porady prawne, tel. 523-51. Obie placówki czynne w dni powszednie g. 15.30-7.30, dni świąteczne — całą dobę.

Apteki tylko dyżury nocne: Dąbrowskiego 140/142, Główna 52, Kórnicka 24, Dzierżyńskiego 349, Mickiewicza 22, Słowiańska paw. 104, Starelecka 1, Głogowska 107, 109, Os. Przyjaźni paw. 141, al. Marcinkowskiego 11 (całą dobę).

RADIO

PROGRAM I: 6 Sygnały dnia; 9 Cztery pory roku; 10.25 Niezapomniane strony — „Emancypantki” — fr. pow.; 11.40 Tu radio kierowców; 12.25 Muzyka polska; 13.01 Stara i nowa muzyka wojskowa; 13.20 Combe jazzowe; 13.40 Kącik melomana — G. Bacewicz — II Sonata fortep.; 14 Studio „Gama”; 15.05 Korespondencja z zagranicy; 15.20 Studio „Gama” c.d.; 16 Tu Jedynka; 17.30 Radiokurier; 18 Tu Jedynka c.d.; 18.33 Kone żywych; 19.15 Kiermasz polskiej piosenki; 19.40 Piosenki i tańce z Podlasia; 20.05 Kone żywych; 21.05 Kronika olimpijska; 21.28 Tydzień muzyczny w kraju; 22.23 Olsztyn na muzycznej antenie; 23 Wita Was Polska — magaz. słowno-muz.

Wiadomości: 0.01, 1, 2, 3, 5, 7, 9, 10, 11, 12.05, 15, 19, 20, 21, 22.

PROGRAM II: 7.35 Kone poranny; 8.35 Dialogi i zbliżenia; 9.30 Moto — sprawy; 9.40 Dla przedszkoli — „Wizyta” słuch.; 10 Wrocławski pojemnik rozrywk.; 10.30 Saksofonistki jazzowi; 10.40 Sprawy codzienne; 11 Recital skrzypcy W. Wilkomirskiej; 11.35 Skrzypka poszukiwania rodzin PCK; 11.40 Muzyka spod strzechy; 12.05 Od solisty do orkiestry; 12.25 B. Smetana — Kwartet e-moll „Z mojego

Ogród Botaniczny większy o 8 hektarów

Ogród Botaniczny Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza przy ul. Dąbrowskiego od 1925 roku wpisany jest w życiorys Poznania. Pełni funkcje naukowo-badawcze i dydaktyczne. Jest także ulubionym miejscem wypoczynku poznaniaków.

Niedawno od strony ul. Botanicznej ogród powiększył się o 8 hektarów. Teraz piękny park zajmuje około 17 hektarów. Na nowym terenie wytyczono drogi, które niebawem pokryje się asfaltem. Jesienią minionego roku posadzono tam kilkaset gatunków odmian egzotycznych drzew i krzewów pochodzących z Ameryki Południowej i Wschodniej Azji. Znajdujący się tam staw ze źródłaną wodą przeznaczono dla roślin wodnych. Wiosną równocześnie z zagospodarowaniem nowych obszarów przybędzie jeszcze sporo roślin.

Teraz prowadzi się prace uzbudzeniowe w centralnej części ogrodu, przeznaczonej pod budowę pawilonu dydaktyczno-usługowego. Do robót tych przystąpiono pod koniec 1979 roku. Od terminu ich zakończenia zależy rozpoczęcie budowy pawilonu przez ZREMB z ul. Chłapowskiego. Zgodnie z założeniami ma to nastąpić wiosną tego roku. W pawilonie mieścić się będą m. in. sale dydaktyczne i wystawowa oraz bufet.

Zarówno pawilon, jak i nowe tereny za rok zostaną udostępnione zwiedzającym. Znacznie wcześniej ma być wymieniona sieć wodociągowa na całym terenie Ogrodu Botanicznego. Prace te zlecono Komunalnemu Przedsiębiorstwu Robót Inżynierskich, ale na razie nie się nie dzieje. A czas nagli, gdyż wymiana sieci powinna być zakończona do końca kwietnia. Inaczej bowiem Ogród Botaniczny nie będzie mógł — jak zwykle — 1 maja przyjąć odwiedzających. Zresztą istniejąca od 60 lat sieć często się psuje, wywołując komplikacje w hodowli roślin i dlatego tak ważną i pilną sprawą jest przystąpienie jak najprędzej do zleconych robót.

Podjęta kilka lat temu w Ogródku Botanicznym przebudowa oraz powiększenie alpinarium dobiega końca. Większość robót wykonano we własnym zakresie, sposobem gospodarczym. Alpinarium to, o różnicy wzniesień 15 m, należy teraz do większych tego rodzaju obiektów w Europie. Składa się z głazów, bloków skalnych i granitowych o łącznej wadze około 3 000 ton. Sprowadzono je z różnych stron kraju m. in. z Bydgoskiego i Wrocławskiego.

Dyrektor Ogrodu Botanicznego UAM, prof. dr hab. Aleksander Łukasiewicz poinformował, że ten piękny ogród skalny obsadzono cennymi i trudnymi w uprawie roślinami górskimi. Wiosną, jeśli tylko nastąpi wymiana wspomnianej sieci — można będzie podziwiać tę skalną część ogrodu. Dla zwiedzających udostępniona ona będzie w niedziele i dni świąteczne. Do takich ograniczeń skłoniła smutna rzeczywistość. Z Ogrodu Botanicznego stała się co cenniejsza roślinność. Ostatnio nieznanymi sprawcami wycięli wiele pięknych okazów niedawno posadzonych drzew. Gyby było więcej dozorców, może nie dochodziłoby do takich wykroczeń.

W poznańskim Ogródku Botanicznym rośnie obecnie około 8 000 różnych gatunków i odmian drzew, krzewów i kwiatów. Każdego roku jest ich więcej, zwłaszcza z egzotycznych krajów. (an)

W Wielkopolsce na przełomie marca i kwietnia odbywać się będą „Konfrontacje 79” — pokaz najlepszych filmów roku ubiegłego. W poznańskich kinach „Bałtyk” i „Wilda” rozpoczną się one 21 marca, w kinie „Panorama” w Lesznie — 22 marca, w kinie „Kosmos” w Kaliszu — 23 marca, w kinie „Słońce” w Ostrowie — 24 marca, a w kinie „Iskra” w Pile (niepełny zestaw filmów) — 26 marca.

Przedstawione zostaną (w kolejności wyświetlania) filmy: polski w reżyserii Jerzego Kawalerowicza „Spotkanie na Atlantyku”, francuski w reżyserii Christiana de Chalonge’a „Cudze pieniądze”, film produkcji RFN w reżyserii Wernera Herzoga „Nosferatu-wampir”, radziecki w reżyserii Sergiusza Eisensteina „Niech żyje Meksyk”, włoski w reżyserii Federico Felliniego „Próba orkiestry”, radziecki w reżyserii Andrie

go Życia”; 12.55 Gra Albert Strobel; 13 Public krajowa; 13.10 „Zagadki muzyczne”; 13.36 Ze wsi i o wsi — Partyjne słowo; 13.51 Koncerty gitarowe A. Vivaldiego; 14.10 Więcej, lepiej, nowocześnie; 14.25 Tu Radio — Moskwa; 14.45 Muz. Heydna; 15.20 Popołudnie dzwonią; 15.40 Chopin; 16 Ork. P. Pourcel’a; 16.10 Młode talenty na radiowej estradzie; 16.40 „Herbata” opow.; 17 Operetka, jej twórcy i wykonawcy; 17.20 Aud. M. Bajer; 18 Amatorskie zespoły przed mikrofonem; 18.25 Plebiscyt Studia „Gama”; 18.40 Krajobrazy; 19 Koncert z nagrań WOSPR i TV; w Katowicach; 19.10 Informacje. Rady, Propozycje; 20 Redakcyjne forum; 20.20 Płyty stare i nowe; 21.40 Honor Shepperd śpiewa staroangielskie „Ayres”; 22 Radiowy Tygodnik Kulturalny; 22.40 Portrety Polskiej Muzyki Współczesnej; 23.35 Co słychać w świecie; 23.40 Jazz na dobranoc.

Wiadomości: 4.30, 5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 11.30, 13.30, 18.30, 21.30, 23.30

PROGRAM III: 8.05 Za kierownicą; 8.40 Co kto lubi; 9 „Chłopcy z Ameryki” — odc. pow.; 9.10 Poranek z rumbą; 9.30 Nasz rok 80-ty; 9.45 Kone wiołencelowe; 10.35 Kiermasz płyt wytwórni Melodia; 11 Pow. w wyd. dźwięk. Viki Baum — „Pisane na wodzie”; 11.30 Swingowa szkoła skrzypiec; 12.05 W tonacji Trójki; 13 Powt. z rozrywką; 13.50 Wiraż — odc. pow.; 14 Mistrzowie baletu — G. Szell; 15.05 „Był to wiosny” — gra zespołu Mainstream Plus; 15.15 Muzyczna pocztówka z Turcji;

Konfrontacje 79

Najlepsze filmy roku ubiegłego na ekranach wielkopolskich kin

ja Michalkowa — Konczałowskiego „Syberia” (wyświetlany będzie 2 dni), kubański w reżyserii Tomasza G. Alea „Rozbitkowie”, amerykański w reżyserii Francis Forda Coppola „Czas Apokalipsy”, włoski w reżyserii Francesco Rosiego „Chrystus zatrzymał się w Eholi”, hiszpański w reżyserii Juana Antonio Bardema „Siedem dni w styczniu”, amerykański w reżyserii Milosza Formana „Hair” i polski w reżyserii Andrzeja Wajdy „Dyrygent”.

Większość z tych filmów zo stała wyróżniona na międzynarodowych festiwalach, kilka z nich, jak choćby „Czas Apokalipsy” z Marlonem Brando

15.40 K. Prokko solo i w duecie; 16 Rep. pt. „Cudze dzieci ucząc”; 16.20 Muzykobranie; 16.45 Nasz rok 80-ty; 17.05 Muz. poczta UKF; 17.40 Biełszy odcień bluesa; 18.10 Polityka dla wszystkich; 18.25 Czas relaksu; 19 Posłuchaj warto...; 19.15 Graja Sami Swol; 19.35 Opera — K. M. Webera „Wolny strzelec”; 19.50 „Chłopcy z Ameryki” — odc. pow.; 20 Z mojej płytki; 20.30 Wędrowni po górach obchodzących; 21 Wariacje na tematy B. Bacha; 21.35 Antologie piosenek franc.; 22.08 Gwiazda siedmiu wieców — M. Legrand; 22.15 Konsonanse i dysonanse — magazyn; 23 Wyobraźnia poetycka kobiet; 23.05 Między dniem a snem.

Wiadomości: 6.15, 7, 8, 10.30, 12, 15, 17, 19.30, 22, 0.50

PROGRAM IV: 8 Śpiewa Andrzej Dąbrowski; 8.10 R-TV Szkoła Średnia dla Prac. Jez. polski. Sem. II. „Mickiewicz w oczach współczesnych”; 8.25 F. Berwald „Poważne i pogodnie kaprysy na orkiestrę” (stereo); 8.35 Nie tylko dla słuchaczy w mundurach — Problemy rozwojowe rolnictwa i gospodarki żywnościowej; 9 Dla kl. II-III (wych. muz.); „Po krakowsku”; 9.25 Podróż muzyczna po kraju; 9.40 Dla kl. VI (historia); „Wizyta”; 10 Dla kl. VI (historia); „Śladem zbłądł”; 10.30 Estrada przyjaźni; 11 Dla szkół średnich (hist.); „Kunsthofowa trafność się bawia”; 11.30 K. M. Weber — Sceny z opery „Wolny strzelec” (stereo); 12.05 Czas dobrych gospodarzy; 12.25 Głędła płyt (stereo); 13 J. rosyjski; 13.20 Dla kl. II-III

Kryształy z Rakoniewic tylko w Poznaniu

Spółdzielnia Pracy Wytwarzania Szkłanych „Odrodzenie” w Rakoniewicach (województwo poznańskie) rozszerza dość nietyczną część swojej produkcji. Wielu poznaniaków od razu zgadnie, że chodzi o szlifowanie kryształów. One bowiem sprzedawane są tylko w „Alfie”, która jest jedynym sklepem zaopatrywanym przez spółdzielnię.

Są to kryształy wysoko oceniane przez znawców. Jakością — według ich zdania — nie ustępują takim wyrobom najbardziej renomowanych producentów w Europie. Tegoroczne plany „Odrodzenia” przewidyują znaczne zwiększenie dostaw kryształów dla poznajskiej „Alfy”.

Znajdą się wśród nich także kryształki nowych wzorów i fa sonów — m. in. kolorowe. (bop)

Dwie wystawy fotograficzne

W Ośrodku Kultury Studenckiej „Od Nowa” otwarto wczoraj wystawę portretów i aktów autorstwa Polaka urodzonego w Chinach — Serge Sachno. Na wernisażu o fotografii mówili Sławomir Magala.

Drugą wystawą fotograficzną będzie otwarta 7 marca w Pałacu Kultury ekspozycja fotografów „Kobieta 1980”. Współorganizatorami wystawy są: Wojewódzka Rada Kobiet i Koło ZSMP przy „Fotosie”. (bran)

Dzieci — najbliższym

Inscenizację bajki „Kopciuszek” przygotowały dzieci z poznańskiego Przedzkoła nr 16 przy ul. Sarmackiej 73. Najpierw wystąpiły z tym barwnym przedstawieniem dla swoich mam, babć z okazji zbliżającego się Międzynarodowego Dnia Kobiet, a wczoraj dla okolicznych mieszkańców oraz swoich starszych kolegów ze szkoły. (bg)

zyskało ogromną popularność. Filmom fabularnym towarzyszyć będą krótkometrażowe, m. in. wyświetlone zostaną 2 dzieła Krzysztofa Kieślowskiego: z „Próbą orkiestry” — film „Z punktu widzenia nocnego portiera”, a z „Dyrygentem” — film „Siedem kobiet w różnym wieku”.

W Poznaniu karnety (w cenie 340 zł i 270 zł) na „Konfrontacje 79” nabywać można będzie od 11 bm. Na przedpołudniowe seanse w kinie „Bałtyk” można będzie także kupować bilety w normalnej sprzedaży przed seansami. (bran)

(wych. muzyczne) „Po krakowsku”; 13.30 Tu Studio Stereo; 14.45 Mazurkowe granie; 15.05 Matysia-kowie; 15.40 „Zażdżość i medycyna” — fragm. pow.; 16.05 Homo oretor. Z perspektywy 4 lat; 16.25 Rozmowy o sprawach rolnictwa — Oświata rolnicza w Polsce; 16.40 Z cyklu: Postawy i działania; 16.50 Radiopress; 17 Stereo: Śpiewa Z. Wodecki; 17.15 Aud. społ.; 17.25 W muzycznym Poznaniu; 17.45 Przechadzki po Poznaniu; 18.10 Stereo: Śpiewa Poznański Chór Chłopcy pld J. Kurczewskiego; 18.25 O bezpieczeństwie na drodze; 19.15 J. angielski; 19.30 Odtworzenie konc. Kwartetu Włanowskiego z Filh. Narod. (stereo); 21 Zespół „The Kings Singers” śpiewają Pieśń F. Pouleca (stereo) 21.25 G. Ligoti — koncert kameralny dla 13 instrumentalistów (stereo); 21.50 NURT — nauki polityczne. Współistnienie i współzawodnictwo dwóch systemów społeczno-ekonomicznych; 22.15 Polscy myśliciele Ossowski — Witkiewicz, filozofia kultury XX wieku; 22.35 Pomnikowe legendy. Pomnik Marii Skłodowskiej-Curie; 22.50 Śpiewa Mario del Monaco.

Wiadomości: 6.40, 12, 15, 16, 22.55

TELEWIZJA

PROGRAM 1

6.00 — TTR, RTSS, J. polski (sem.

O „Głosie” i o Wielkopolsce

Wielu mieszkańców nie tylko Poznania zwidziło wystawę „35 lat z Głosem Wielkopolskim” (czynna do 7 bm. włącznie) w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Edwarda Raczyńskiego w Poznaniu przy placu Wolności 19. Ekspozycja ta ukazuje zarówno działalność publicystyczno-organizatorską naszego dziennika, jak też wszechstronny rozwój Poznania i Wielkopolski. Wszystkie ważne dla regionu wydarzenia w minionym 35-leciu były przecież tematami publikacji „Głosu”. Dla młodzieży szkolnej udział w tej wystawie jest więc swoistą lekcją historii, przybliżającą najnowsze dzieje Wielkopolski. Na zdjęciu: fragment ekspozycji.

Fot. — Henryk Drygas

Wspomnienia sprzed 35 lat

Pierwsze tramwaje

W lutym 1945 roku Poznań został też pozbawiony komunikacji tramwajowej. Szybko jednak znaleźli się ludzie, którzy przystąpili do odbudowy tej gałęzi gospodarki miejskiej.

Temu tematowi poświęcone będzie kolejne jutrzejsze spotkanie w Towarzystwie Miłośników Miasta Poznania z cyklu pod hasłem „Wspominamy rok czterdziesty piąty”. Organizatorzy — w tym także patronująca imprezom redakcja „Głosu Wielkopolskiego” — oczekują przybycia pracowników ówczesnej Poznańskiej Kolei Elektrycznej, by opowiedzieli o pracy przy odbudowie tramwajów. A ponieważ w tym roku Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne obchodzi 100-lecie istnienia, oczekiwane są wystąpienia tych uczestników środowiska, którzy mogą opowiedzieć o rozwoju komunikacji masowej w Poznaniu na przestrzeni minionych 35 lat.

Kolejna impreza TMMP odbędzie się — jak zwykle — w sali TMMP przy ul. Stary Rynek 10. Początek o godz. 17. (e)

☆

Widomym znakiem postępu w odbudowie Poznania ze zniszczeń wojennych był dzień 4 marca 1945 roku. Wówczas to w godzinach porannych popłynął do sieci miejskiej prąd z elektrowni Zakładów Przemysłu Metalowego „H. Cegielski”. Na ten moment z niecierpliwością czekali poznańscy tramwajarze. Można było wznowić komunikację, po czterdziestu dwóch dniach przerwy.

Na ul. Głogowską około godz. 11 wyjechał pierwszy — pięknie przyozdobiony — tramwaj. Choć był to tylko jeden wagon silnikowy (najpopularniejszej linii nr 4), radość była ogromna. Trasa miała prawie 2,5 km długości — od zajeżdżni przy ul. Głogowskiej do parku Wilsona (obecnie Kasprzaka). Tramwaj kursował po jednym torze, przewoząc w tym dniu pasażerów bezpłatnie. W zajeżdżni odbyło się krótkie spotkanie. Za trud w odbudowie trakcji podziękował zarząd przedsiębiorstwa ówczesny wiceprezydent miasta — Piotr Kędziński.

Następnego dnia „czwórka” przewiozła około 7 000 pasażerów. (bop)

Odpowiadamy

J. R., ul. Dąbrowskiego — Polskie Towarzystwo Archeologiczne i Numizmatyczne, oddział w Po-

znaniu, mieści się przy Pałacu Górków, ul. Wodna, zaś w Warszawie przy ul. Jezuckiej 6. (539)
Halina P., ul. Dąbrowskiego — Lampy oświetlające numery domowe można nabyć w Wojewódzkiej Usługowej Spółdzielni Pracy, Poznań, ul. Grochowska 4a, tel. 671-630. (448)

22.10 — Jarosław Iwaszkiewicz — film dokum. Jadwigi Zajick (kol.);
23.10 — Dziennik (kol.).

PROGRAM 2

6.30 — TTR, RTSS, Geografia (sem. IV) — „Ruch obiegowy ziemi”;
11.05 — J. polski (kl. II lic.) C. K. Norwid „Pierścień wielkiej damy”;
12.55 — J. polski (kl. IV lic.) B. Brecht „Kariera Arturo U”;
13.40 — TTR, RTSS, Matematyka (sem. II) — „Tożsamość trygonometryczna”;
14.10 — TTR, RTSS, Chemia (sem. II) — „Siarka i jej związki”;
15.30 — Telewizyjny Klub Seniora — o działalności usługowej emerytów i rencistów;
16.00 — Obiektyw;
16.30 — Dziennik (kol.);
16.30 — Studio Telewizji Młodych (kol.);
16.55 — Dzień dobry, w kręgu rodziny (kol.);
17.20 — „Interstadio” (kol.);
17.45 — „Brzezina” — prezentacja nowości w przemyśle włókienniczym (kol.);
18.15 — „Krolik Bugs przedstawia” — film animowany TV USA (kol.);
18.40 — Radzimy rolnikom (kol.);
18.50 — Dobranoc (kol.);
19.00 — „Skojarzenia” — teletur-niej;
19.30 — Dziennik telewizyjny (kol.);
20.10 — „Brzezina” — film fab. TP adaptacja opowiadania J. Iwaszkiewicza (kol.);
21.45 — „Camerata” — magazyn muzyczny (kol.);

14.45 — Przewodnik muzyczny;
15.10 — „Sensacje z przeszłości” (powt.);
15.45 — „Zwierzyniec” (powt.);
16.10 — Język angielski — kurs podstawowy, lekcja 10;
16.40 — Język niemiecki — kurs podstawowy, lekcja 10;
17.05 — Dla dzieci — „Cudaczek”;
17.35 — Poradnia „Zaufanie”;
18.05 — Program morski — „Fish Complex”;
18.35 — Pegaz młodych — Studenci PWST z okazji 75-lecia urodzin Konstantego Gładyszewskiego (kol.);
19.10 — Teleskop;
19.30 — Dziennik telewizyjny (kol.);
20.10 — Wtorek Melomana — „Przez 6 wieków muzyki polskiej”, odc. V — Twórczość „złotego wieku” — w programie utworzy: Wacław z Szarnotul, Marcina Leopolda i Mikolaja z Krakowa. Wyst.: Zespół „Ars Antiqua” pod kier. Macieja Jaskiewicza chór PRiTV we Wrocławiu pod dyr. Edmunda Kajdasza (kol.);
21.10 — Program na dziś i jutro — „Nowe technologie”;
21.40 — 24 godziny (kol.);
21.50 — Premiera w Dwójce: „Lasy salonowe” — czechosł. film fab. (kol.).